

[Finansministeren.]

somheder var 84 mill. kr. Af disse 84 mill. kr. falder imidlertid ca. 30 på en række virksomheder såsom ØK, De Forenede Kulimportører, petroleumsaktieselskabet og andre, der driver både rederi- og anden virksomhed. Hvor meget af disse 30 mill. kr. der er tjent på rederi og hvor meget på anden virksomhed, ved jeg ikke, men det er sikkert ingen overvurdering, når jeg siger, at de 84 mill. kr. for samtlige rederier herefter skal reduceres til i hvert fald 75 mill. kr. i det højeste. Når man dernæst tager i betragtning, at det, der var tale om, var for landbrugets vedkommende, at man lagde loft over visse priser på hjemmemarkedet, men selvfølgelig ikke rørte ved landbrugets eksportfortjeneste, at man for handel, industri og håndværk gennemførte visse maksimalpriser og maksimalavancer på hjemmemarkedet, men ikke i eksporten, så vil det forstås, at det, der var grundlaget for forhandlingen med skibsfarten, måtte være skibsfartens indtjening ved hjemsejling af varer til Danmark. Det er det, der for de andre erhvervs vedkommende svarer til leverancer af varer til hjemmemarkedet. Hvor stor en del af de ca. 75 mill. kr. kan nu antages at stamme fra hjemsejling af varer til Danmark? Herom ved jeg ikke noget bestemt.

Det er en kendt sag, at ca. 70 pct. af den danske handelsflådes fragtindtægter stammer fra fragtfart mellem fremmede lande indbyrdes, altså en fart, hvori danske havne slet ikke anløbes. Af de 30 pct., der bliver tilbage, stammer naturligvis en anden del fra dansk eksport til udlandet; det svarer for så vidt til andre erhvervs eksportindsats. Jeg skulle tro, at hvad der herefter bliver tilbage af handelsflådens fragtindtjening ved hjemsejling af varer til Danmark, næppe har andraget mere end ca. 20 pct. af flådens samlede indtægt, og hvis det er rigtigt, som jeg lige har sagt, at den skattepligtige indtægt ved rederivirksomhed ikke var over 75 mill. kr., så vil man let se, at 20 pct. heraf er 15 mill. kr. Det tyder altså på, at det beløb, som rederierne betalte, svarede omtrent til nettofortjenesten ved danske rederiers hjemsejling af varer til Danmark i 1950. Jeg indrømmer, at niveauet for fragterne er steget siden da.

Jeg beder imidlertid det høje ting erindre, at disse forhandlinger blev ført i maj i fjor. Det er almindeligt bekendt, at der begyndte et omslag i den internationale prisudvikling sidste forår, idet råstofpriserne begyndte at falde. Der var en overgang, hvor det så ud til, at konjunkturerne også

ville vende for fragternes vedkommende. Hvis man vil lægge mærke til fragtratetallet for maj og juni i fjor, vil man se, at den indtil da foregående opgang på det tidspunkt var næsten afbrudt. Jeg indrømmer, at siden er den begyndt igen, og det kan måske siges, at dette burde jeg have kunnet forudse. Det har jeg altså ikke forudset, men jeg beder om, at man betragter den aftale, der er blevet sluttet, i lys af det forhold, der eksisterede, da den blev sluttet.

Man kan naturligvis have forskellige meninger om det beløb, der her er fremkommet. Jeg har forsøgt at sætte det ind i det perspektiv, hvori jeg mener det bør bedømmes, perspektivet på det tidspunkt, da det kom til verden.

Et andet spørgsmål i denne forbindelse er skattefrihed. Men når man nu betænker — som også det ærede medlem hr. Aksel Larsen sagde —, at det, der var udgangspunktet for hele denne sag, var tanken om visse maksimalfragter, så er det en klar sag, at de fragter, man ikke tjener, fordi der er lagt loft over fragterne, bliver ikke indtægt, altså kan de heller ikke være skattepligtige.

Selvfølgelig betaler landbruget heller ikke skat af de penge, det ville have tjent, hvis der ikke havde været loft over priserne på smør og flæsk, lige så lidt som forskellige handels-, industri- og håndværksvirksomheder betaler skat af de penge, de ville have tjent, hvis der ikke havde været maksimalpriser og maksimalavancer på en række af deres varer. Det var derfor ikke faldet mig ind, at det overhovedet kunne være genstand for diskussion, at dette beløb måtte være skattefrit, og da rederne sagde til mig, at de gik ud fra, at det var skattefrit, sagde jeg, at det gik jeg også ud fra. Det er grunden til, at jeg på anmodning har bekræftet det i en brevveksling. Så kan man spørge, hvorfor jeg siden har søgt dette lovfæstet i en tekstanmærkning. Jeg tror personlig, at det har været en fejl. Når jeg gjorde det, var det, fordi det i finansministeriet blev fremhævet overfor mig, at denne ydelse ifølge sin ydre form var noget enestående, og at det derfor formentlig var sikrest at få slået fast, at den var skattefri. Jeg siger ikke dette for i nogen måde at skubbe ansvaret for de dispositioner, jeg har truffet, over på embedsmændene, men kun for at forklare, hvorfor jeg selv kom til den opfattelse, at det i betragtning af ydelsens enestående karakter måske var det rigtigste at få det fastslået. Jeg har imidlertid senere fået at vide, at ydelsen ikke var så enestående, som jeg dengang troede, idet der i 1916 af skibs-